

Fișă de resurse

Ce este retardul mental ? Ce sunt tulburările mintale? Cum să le abordați?

Trunchiul modulului / D

1/ Definiție

Retardul mental sau deficiența mintală este o deficiență a dezvoltării facultăților intelectuale¹, percepută ca tulburare și detectată înainte de maturitate, cel mai adesea de la vârsta fragedă.

Se caracterizează prin:

- un deficit și o disfuncție cognitivă
- un deficit în cel puțin două funcții adaptive.
(conform DSM IV)

Există patru (4) grade de gravitate care reflectă nivelul deficitului intelectual: ușor, moderat, sever, profund.

Origine

- Numeroase etiologii biologice diferite, inițial psihosociale, sau o combinație a celor două, dintre care cea mai importantă este ereditatea.

Consecințe

- un anume istoric medical
- un deficit intelectual
- un deficit de comportament
- un deficit în relații și comunicare
- un deficit de comportament adaptiv

În rezumat

- un handicap vizibil și de lungă durată complicat în cazul comorbidității

2/ Context

De la identificare la diagnostic

Retardul mental poate avea o origine prenatală, dar apare în timpul fazei de dezvoltare. El este marcat de funcționarea intelectuală, în general, semnificativ sub media și limitări semnificative în sfera adaptării sociale. Se evaluează folosind una sau mai multe teste standardizate de inteligență generală, luate individual și măsurate prin coeficientul de inteligență (IQ sau echivalentul IQ), care clasifică indivizii în următoarele categorii:

- **Retard mental ușor:** nivel de QI de 50-55 à 70
- **Retard mental mediu :** nivel de QI de la 35-40 la 50-55
- **Retard mental grav :** nivel de QI de la 20-25 la 35-40
- **Retard mental profund :** nivel de QI inferior 20-25
- **Retard mental, nespecificat :** poate fi utilizat atunci când există o prezumție puternică de retard mintal, dar inteligența subiectului nu poate fi măsurată prin teste standardizate (de exemplu, cu subiecți excesiv de deranjați sau cu sugarii) (conform DSM IV)
- Există, de asemenea, mai multe teste care măsoară gradul de adaptare a individului. Acești doi indicatori (IQ și adaptabilitatea) sunt luați în considerare de persoanele care lucrează în domeniul handicapului mental și joacă un rol important.

Mecanismul de joc și dificultățile educaționale de zi cu zi pentru dizabilități intelectuale ușoare

I. Dificultăți și deficiențe cognitive:

1. Memorie
2. Atentie
3. Percepția
4. Gandire
5. Limbaj

II. Dificultăți și deficiențe de natură psiho-socială

1. Motivația
2. Stima de sine
3. Adaptarea

III. Dificultăți și deficiențe de comportament

1. Oboseala mai mica sau mai mare
2. Execuție lentă
3. Prezența unei latențe ridicate
4. Rigiditatea comportamentală

IV. Tulburări asociate (în special în cazul comorbidității)

Amenajare și adaptări

Este necesar să faceți amenajari și adaptări:

1. legislative
2. educative (adică ce resurse sunt puse la dispoziție, ce obiective educaționale, ce nivel de pregătire a vorbitorilor, ce nevoi specifice educaționale)
3. legate de mediul înconjurător (ce calitate a facilităților de primire, ce implicare a părinților în procesele de învățare, ce percepție a societății) la nivel european.

3/ Finalitate

Educație specială multiplă, interdisciplinară sau transdisciplinară pentru retardati mental sau pentru altfel de persoane cu retard mental?

Potrivit lui Francine Pellaud, profesor la Universitatea de Științe Aplicate din Freiburg, multidisciplinaritatea se referă la subiectele autonome din contextul școlar, pe care juxtapunerea, multidisciplinaritatea pun o legătură comună cu toate disciplinele sale, datorită unui obiect obișnuit de studiu, triumghiul dintre disciplinar, juxtapunerea și asocierea subiecților. Interdisciplinaritatea este mobilizată în jurul unui proiect care sintetizează prin colaborare și integrarea subiecților. În transdisciplinaritate, complexitatea, sistemicitatea și reflexivitatea se reunesc la un punct de convergență.

Abordarea noastră față de dificultățile educaționale de zi cu zi pentru persoanele cu dizabilități intelectuale ușoare și determinarea prin experimentarea bunelor practici care este abordarea cea mai relevantă pentru acest tip de incluziune școlară. Prin definirea celei mai bune abordări, vom putea defini rolul și posibilitățile fiecărui participant (profesori, auxiliari) cu elevii cu dizabilități mintale. Cu aceasta, rămâne doar să estimăm contribuția familiilor.

4/ Limite

Singura limită a abordării noastre sunt limitele materiale: resursele umane, echipamentele, organizarea socială, limitele bugetare care afectează mai multe țări europene și, în special, Grecia.

5/ Perspective

Cu toate acestea, școala incluzivă este o realitate și este viitorul Europei.

6/ Bibliografie

Βασιλείου Γ.Ε. (1998). *Τα εκπαιδεύσιμα νοητικά καθυστερημένα παιδιά*. Αθήνα: εκδ. Ελληνικά Γράμματα.

Christoph A., (1997). *Βασικές αρχές της παιδαγωγικής για τα νοητικά καθυστερημένα άτομα*. Αθήνα: εκδ. Ελληνικά γράμματα.

Ζώνιου-Σιδέρη Α., (2011). *Οι ανάπηροι και η εκπαίδευση*. Μια ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση της ένταξής τους. Αθήνα: εκδ. Πεδίο. Σειρά: Ειδική Αγωγή.

Πολεμικός Ν., Καϊλα Μ., Θεοδωροπούλου Ε., Στρογγυλός Β. (2010). *Εκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες. Μια πολυπαραγοντική προσέγγιση*. Αθήνα: εκδ. Πεδίο

Στασινός Δ. (2016). *Η ειδική εκπαίδευση 2020plus*. Αθήνα: εκ. Παπαζήση.

https://fr.wikipedia.org/wiki/Handicap_mental

http://www.doctissimo.fr/html/sante/encyclopedie/sa_977_retard.htm

<http://www.forumpsy.net/t54-retard-mental-definition-dsm-iv>

https://www.canal-u.tv/video/canal_uved/2_multi_pluri_inter_ou_transdisciplinarite_pour_une_education_en_vue_d_un_developpement_durable.19811